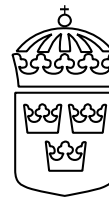

Regeringens proposition

2021/22:137

Upphävande av covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen

Prop.
2021/22:137

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 3 mars 2022

Magdalena Andersson

Lena Hallengren
(Socialdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (covid-19-lagen) och lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen ska upphöra att gälla vid utgången av mars 2022. Läget bedöms nu som tillräckligt stabilt för att fortsätta avvecklingen av smittskyddsåtgärderna. Riksdagen har dessutom tillkännagett för regeringen att regeringen ska återkomma till riksdagen med ett lagförslag som innebär att lagarna endast ska fortsätta att gälla till utgången av mars 2022 (se bet. 2021/22:SoU9 punkt 3, rskr. 2021/22:128). De tillfälliga bestämmelserna i ordningslagen (1993:1617) som anknyter till covid-19-lagen föreslås också upphöra att gälla vid utgången av mars 2022.

Regeringen föreslår även att sjukdomen covid-19 inte längre ska anges som en allmänfarlig sjukdom eller en samhällsfarlig sjukdom enligt smittskyddslagen (2004:168). Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2022.

1	Förslag till riksdagsbeslut	4
2	Lagtext	5
2.1	Förslag till lag om upphävande av lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19	5
2.2	Förslag till lag om upphävande av lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen	6
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (2022:31) om ändring i lagen (2021:862) om ändring i lagen (2021:6) om ändring i ordningslagen (1993:1617).....	7
2.4	Förslag till lag om ändring i smittskyddslagen (2004:168)	8
3	Ärendet och dess beredning	12
4	Inledning	13
4.1	Covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen	14
4.2	Smittskyddsåtgärder som har meddelats med stöd av covid-19-lagen.....	15
4.3	Smittskyddsåtgärder som har meddelats med stöd av lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen	16
4.4	Folkhälsomyndighetens föreskrifter.....	16
4.5	Smittskyddsåtgärder som möjliggjorts till följd av klassificeringen som allmänfarlig.....	17
4.6	Smittskyddsåtgärder som möjliggjorts till följd av klassificeringen som samhällsfarlig	18
4.7	Andra regleringar som påverkas av klassificeringen som samhälls- eller allmänfarlig	18
4.8	Smittskyddsläget i dag.....	19
5	Covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen ska upphöra att gälla vid utgången av mars 2022.....	20
6	Covid-19 ska inte längre anges som en allmänfarlig eller samhällsfarlig sjukdom från och med den 1 april 2022	24
7	Konsekvensanalys.....	27
7.1	Upphävandet av covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen.....	27
7.1.1	Övergripande konsekvenser	27
7.1.2	Konsekvenser för enskilda	27
7.1.3	Konsekvenser för barn.....	27
7.1.4	Konsekvenser för verksamhetsutövare.....	28
7.1.5	Konsekvenser för staten	28
7.1.6	Konsekvenser för regionerna och kommunerna.....	28

	7.1.7	Övriga konsekvenser	29	Prop. 2021/22:137
7.2		Omklassificering av covid-19.....	29	
	7.2.1	Övergripande konsekvenser	29	
	7.2.2	Konsekvenser för enskilda.....	30	
	7.2.3	Konsekvenser för staten.....	30	
	7.2.4	Konsekvenser för hälso- och sjukvården och omsorgen.....	30	
	7.2.5	Konsekvenser för verksamhetsutövare	31	
	7.2.6	Övriga konsekvenser	31	
8		Författningskommentar	32	
	8.1	Förslaget till lag om upphävande av lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19.....	32	
	8.2	Förslaget till lag om upphävande av lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen	32	
	8.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (2022:31) om ändring i lagen (2021:862) om ändring i lagen (2021:6) om ändring i ordningslagen (1993:1617).....	32	
	8.4	Förslaget till lag om ändring i smittskyddslagen (2004:168)	32	
Bilaga 1		Sammanfattning av promemorian Upphävande av covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen (S2022/00468)	34	
Bilaga 2		Promemorians lagförslag	35	
Bilaga 3		Förteckning över remissinstanserna avseende promemorian Upphävande av covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen	37	
Bilaga 4		Sammanfattning av promemorian Ändring av klassificering av covid-19 i smittskyddslagen (S2022/00792)	38	
Bilaga 5		Promemorians författningsförslag	39	
Bilaga 6		Deltagare på remissmöte den 11 februari 2022 avseende promemorian Ändring av klassificering av covid-19 i smittskyddslagen	42	
		Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 3 mars 2022	43	

Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om upphävande av lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om upphävande av lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2022:31) om ändring i lagen (2021:862) om ändring i lagen (2021:6) om ändring i ordningslagen (1993:1617).
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i smittskyddslagen (2004:168).

Riksdagen beslutar att förkorta motionstiden till sju dagar.

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om upphävande av lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19

Härigenom föreskrivs att lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 ska upphöra att gälla vid utgången av mars 2022.

Prop. 2021/22:137 2.2 Förslag till lag om upphävande av lagen
(2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder
på serveringsställen

Härigenom föreskrivs att lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen ska upphöra att gälla vid utgången av mars 2022.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2022:31)
om ändring i lagen (2021:862) om ändring i
lagen (2021:6) om ändring i ordningslagen
(1993:1617)

Prop. 2021/22:137

Härigenom föreskrivs att ikraftträdandebestämmelsen till lagen (2021:6) om ändring i ordningslagen (1993:1617) i stället för lydelsen enligt lagen (2022:31) om ändring i lagen (2021:862) om ändring i den lagen ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2022:31

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 1 juni
2022.

Denna lag träder i kraft den
1 april 2022.

Prop. 2021/22:137 2.4 Förslag till lag om ändring i smittskyddslagen
(2004:168)

Härigenom föreskrivs att bilaga 1 och 2 till smittskyddslagen (2004:168) ska ha följande lydelse.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2022.

Nuvarande lydelse

Allmänfarliga sjukdomar

- campylobacterinfektion
- covid-19
- difteri
- fågelinfluensa (H5N1)
- infektion med enterohemorragisk E.coli (EHEC)
- giardiainfektion
- gonorré
- hepatit A-E
- hivinfektion
- infektion med HTLV I eller II
- klamydiainfektion
- kolera
- infektion med meticillinresistenta gula stafylokokker (MRSA)
- mjältbrand
- paratyfoidfeber
- pest
- infektion med pneumokocker med nedsatt känslighet för penicillin G
- polio
- rabies
- salmonellainfektion
- shigellainfektion
- smittkoppor
- svår akut respiratorisk sjukdom (SARS)
- syfilis
- tuberkulos
- tyfoidfeber
- virala hemorragiska febrar exkl. denguefeber och sorkfeber (nephropathia epidemica)

Föreslagen lydelse

Allmänfarliga sjukdomar

- campylobacterinfektion
- difteri
- fågelinfluensa (H5N1)
- infektion med enterohemorragisk E.coli (EHEC)
- giardiainfektion
- gonorré
- hepatit A-E
- hivinfektion
- infektion med HTLV I eller II
- klamydiainfektion
- kolera

¹ Senaste lydelse 2020:430. Ändringen innebär att ”covid-19” tas bort ur förteckningen.

Prop. 2021/22:137

- infektion med meticillinresistenta gula stafylokocker (MRSA)
- mjältbrand
- paratyfoidfeber
- pest
- infektion med pneumokocker med nedsatt känslighet för penicillin G
- polio
- rabies
- salmonellainfektion
- shigellainfektion
- smittkoppor
- svår akut respiratorisk sjukdom (SARS)
- syfilis
- tuberkulos
- tyfoidfeber
- virala hemorragiska febrar exkl. denguefeber och sorkfeber
(nefropathia epidemica)

Nuvarande lydelse

Samhällsfarliga sjukdomar

- covid-19
- infektion med ebolavirus (en viral hemorragisk feber)
- smittkoppor
- svår akut respiratorisk sjukdom (SARS)

Föreslagen lydelse

Samhällsfarliga sjukdomar

- infektion med ebolavirus (en viral hemorragisk feber)
- smittkoppor
- svår akut respiratorisk sjukdom (SARS)

² Senaste lydelse 2020:430. Ändringen innebär att ”covid-19” tas bort ur förteckningen.

Lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (covid-19-lagen) trädde i kraft den 10 januari 2021 (prop. 2020/21:79, bet. 2020/21:SoU23, rskr. 2020/21:159). Lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen trädde i kraft den 1 juli 2020 (prop. 2019/20:172, bet. 2019/20:SoU25, rskr. 2019/20:360). Lagarna är tidsbegränsade och gäller till utgången av maj 2022 (prop. 2021/22:69, bet. 2021/22:SoU9, rskr. 2021/22:128).

I samband med att riksdagen den 19 januari 2022 antog förslagen i propositionen Fortsatt beredskap genom förlängd giltighet av covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen (prop. 2021/22:69), som innebär att lagarnas giltighetstid förlängs till utgången av maj 2022, tillkännagav riksdagen att regeringen ska återkomma till riksdagen med ett lagförslag som innebär att lagarna i stället ska fortsätta att gälla endast till utgången av mars 2022 (bet. 2021/22:SoU9 punkt 3, rskr. 2021/22:128). Promemorian Upphävande av covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen (S2022/00468), med förslag om att covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen ska upphöra att gälla vid utgången av mars 2022, har därefter tagits fram inom Regeringskansliet (Socialdepartementet).

En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 1*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 2*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissyttrandena finns tillgängliga i Socialdepartementet (S2022/00468).

Genom det förslag i propositionen som behandlas i avsnitt 3 anser regeringen att riksdagens tillkännagivande om lagarnas giltighetstid är tillgodosett. Tillkännagivandet är därmed slutbehandlat.

Den 3 februari 2022 tog regeringen emot en hemställan från Folkhälsomyndigheten med förslag om att regeringen skulle bereda frågan om att smittskyddslagens (2004:168) bestämmelser om allmänfarliga och samhällsfarliga sjukdomar inte längre ska tillämpas på sjukdomen covid-19. Inom Regeringskansliet (Socialdepartementet) togs därefter promemorian Ändring av klassificering av covid-19 i smittskyddslagen (S2022/00792) fram.

En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 4*. Promemorians författningsförslag finns i *bilaga 5*. Promemorian har remissbehandlats och den 11 februari 2022 höll Socialdepartementet ett remissmöte för att inhämta synpunkter. En förteckning över deltagarna vid remissmötet och de remissinstanser som lämnade skriftliga synpunkter finns i *bilaga 6*. Minnesanteckningar från mötet och de skriftliga synpunkterna finns tillgängliga i Socialdepartementet (S2022/00792).

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om information (bet. 2020/21:SoU23 punkt 4, rskr. 2020/21:159). I budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 utg.omr. 9 avsnitt 5.5 s. 99) redovisade regeringen vidtagna åtgärder och ansåg att tillkännagivandet därigenom var slutbehandlat. Riksdagen ansåg dock att tillkännagivandet inte kunde anses slutbehandlat (bet. 2021/22:SoU1).

Tillkännagivandet behandlas i avsnitt 3. Tillkännagivandet är därmed slutbehandlat. Prop. 2021/22:137

Vidare har riksdagen tillkännagett det som utskottet anför om ekonomisk kompensation (bet. 2020/21:SoU23 punkt 3, rskr. 2020/21:159). I budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 utg.omr. 9 avsnitt 4.3 s. 17) redovisade regeringen att tillkännagivandet var slutbehandlat. Riksdagen ansåg dock att tillkännagivandet inte kunde anses slutbehandlat och gjorde ytterligare ett tillkännagivande till regeringen om ekonomisk kompensation (bet. 2021/22:SoU1 punkt 2, rskr. 2021/22:123).

Riksdagen har även tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om ekonomisk ersättning (bet. 2021/22:SoU3 punkt 6, rskr. 2021/22:1). Tillkännagivandena om ekonomisk kompensation och ekonomisk ersättning behandlas i avsnitt 3. Tillkännagivandena är därmed slutbehandlade.

Lagrådet

Förslagen innebär att covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen ska upphöra att gälla vid utgången av mars 2022, i stället för vid utgången av maj 2022. Med anledning av förslaget att covid-19-lagens giltighetstid ändras föreslås en följdändring som innebär att de tillfälliga bestämmelserna i ordningslagen som anknyter till covid-19-lagen ska upphöra att gälla vid utgången av mars 2022. Vidare föreslås att covid-19 inte längre ska anses vara en allmänfarlig eller samhällsfarlig sjukdom enligt smittskyddslagen. Lagförslagen är författningstekniska och även i övrigt av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Lagrådets yttrande har därför inte inhämtats.

Skäl för förkortad motionstid

Covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen ger regeringen långtgående befogenheter att besluta om begränsningar i syfte att förhindra spridning av sjukdomen covid-19. Lagarna är av extraordinär karaktär och bör inte gälla längre än nödvändigt. Regeringen anser därför att det finns synnerliga skäl för riksdagen att besluta om förkortad motionstid. Regeringen föreslår att motionstiden förkortas till sju dagar.

4 Inledning

Den 9 december 2021 överlämnade regeringen propositionen Fortsatt beredskap genom förlängd giltighet av covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen (prop. 2021/22:69) till riksdagen. I propositionen föreslog regeringen att giltighetstiden för lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (covid-19-lagen) och lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen skulle förlängas med fyra

Prop. 2021/22:137 månader. Lagarna skulle därmed gälla till utgången av maj 2022. Regeringen motiverade förlängningen av lagarna med att det epidemiologiska läget i dag är bättre än när lagarna infördes men att pandemin fortfarande pågår. Det är enligt propositionen svårt att förutse hur läget kommer att vara när lagarna upphör att gälla, men erfarenheterna talar för att det finns behov av en fortsatt beredskap. Vidare föreslog regeringen i propositionen att det vid förlängningen av lagarna skulle göras vissa ändringar i dem. Ändringarna innebar bl.a. att bemyndigandena för regeringen att meddela föreskrifter om förbud eller nedstängning skulle tas bort samt att kraven på smittskyddsåtgärder för serveringsställen skulle anpassas till vad som gäller för de verksamheter som regleras av covid-19-lagen. Enligt förslaget skulle lagändringarna träda i kraft den 31 januari 2022.

Riksdagen beslutade den 19 januari 2022 att lagarna ska förlängas till utgången av maj 2022 samt att lagarna ska ändras i enlighet med regeringens förslag.

Därutöver har riksdagen tillkännagivit för regeringen att regeringen ska återkomma till riksdagen med ett lagförslag som innebär att lagarna i stället ska fortsätta att gälla endast till utgången av mars 2022 (bet. 2021/22:SoU9 punkt 3, rskr. 2021/22:128).

4.1 Covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen

I covid-19-lagen finns allmänna bestämmelser om skyldighet att förebygga smittspridning av covid-19. Lagen ger vidare möjlighet att, genom föreskrifter eller genom beslut i enskilda fall, införa särskilda begränsningar för vissa verksamheter och platser för att motverka trängsel eller på annat sätt förhindra spridning av covid-19. Sådana föreskrifter och beslut får meddelas endast om det är nödvändigt för att förhindra smittspridning. Föreskrifterna och besluten får inte vara mer långtgående än vad som är försvarligt med hänsyn till faran för människors liv och hälsa. Lagen möjliggör träffsäkra åtgärder som inte i onödan hindrar sådan verksamhet som kan genomföras på ett från smittskyddssynpunkt säkert sätt. Lagen innehåller bemyndiganden som rör allmänna sammankomster och offentliga tillställningar, platser för fritids- eller kulturverksamhet, handelsplatser, kollektivtrafik och inrikes flygtrafik samt platser för privata sammankomster. Bemyndigandena innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om krav på smittskyddsåtgärder. Länsstyrelserna utövar tillsyn enligt lagen.

Enligt lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen ansvarar den som driver ett serveringsställe för att vidta lämpliga åtgärder för att förhindra smittspridning i serveringsställets lokaler och inom tillhörande områden utomhus som besökare har tillträde till. Den kommunala nämnd som ansvarar för miljö- och hälsoskyddsområdet utövar tillsyn enligt lagen. Beslut enligt lagen får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att den som driver ett serveringsställe ska vidta smittskyddsåtgärder. Sådana föreskrifter får, enligt de lagändringar som trädde i kraft den 31 januari 2022, innebära krav på begränsning av antalet

besökare, minsta avstånd mellan besökare, begränsning av öppettider eller andra åtgärder för att förhindra smittspridning. Föreskrifter får meddelas endast om det är nödvändigt för att förhindra smittspridning och får inte vara mer långtgående än vad som är försvarligt med hänsyn till faran för människors liv och hälsa.

Prop. 2021/22:137

4.2 Smittskyddsåtgärder som har meddelats med stöd av covid-19-lagen

I förordningen (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (begränsningsförordningen) finns kompletterande bestämmelser till covid-19-lagen.

Genom förordningen har det, under den tid som den varit i kraft, ställts krav på olika typer av smittskyddsåtgärder vad gäller allmänna sammankomster och offentliga tillställningar, mässor, handelsplatser, marknader och vissa platser för fritids- och kulturverksamhet (gym- och sportanläggningar, badanläggningar, museer och konsthallar samt nöjesparker, djurparker, temaparker och liknande anläggningar), platser för privata sammankomster och viss långväga kollektivtrafik. Bestämmelserna om smittskyddsåtgärder och vilka verksamheter som träffas av dem har anpassats löpande utifrån det epidemiologiska läget, vaccinationstäckningen och belastningen i hälso- och sjukvården. Förutom bestämmelser om krav på smittskyddsåtgärder för vissa verksamheter innehåller begränsningsförordningen bestämmelser om tillsynen över covid-19-lagen.

Enligt nu gällande bestämmelser i begränsningsförordningen ska den som anordnar en allmän sammankomst eller offentlig tillställning utforma lokaler m.m. så att trängsel undviks och deltagare kan hålla ett från smittskyddssynpunkt säkert avstånd från varandra. Även in- och utpassage ska kunna ske på ett sådant sätt att trängsel undviks.

På platser för fritids- och kulturverksamhet och på handelsplatser ska antalet deltagare, kunder och andra besökare begränsas till ett antal som är säkert från smittskyddssynpunkt. Vidare ska lokaler utformas så att trängsel undviks och in- och utpassage kan ske utan trängsel.

Den som inom ramen för en verksamhet som bedrivs yrkesmässigt använder eller upplåter en lokal, ett område eller ett utrymme inomhus för en tillställning eller någon annan liknande privat sammankomst, får endast använda eller upplåta lokalen, området eller utrymmet till en sammankomst med så många deltagare som är säkert från smittskyddssynpunkt.

Den som bedriver eller organiserar långväga kollektivtrafik ska begränsa antalet passagerare på ett sätt som är säkert från smittskyddssynpunkt och även i övrigt ska lämpliga åtgärder vidtas för att förhindra smittspridning.

I förordningen ges bemyndiganden till Folkhälsomyndigheten att meddela ytterligare föreskrifter om krav på olika smittskyddsåtgärder. Förordningen innehåller också bestämmelser som möjliggör användandet av vaccinationsbevis i de verksamheter som omfattas av förordningen. Om Folkhälsomyndigheten meddelar föreskrifter om vaccinationsbevis, får den som anordnar eller bedriver sådan verksamhet som omfattas av

Prop. 2021/22:137 myndighetens föreskrifter bestämma om vaccinationsbevis ska användas i verksamheten. Vaccinationsbevis får dock inte användas i bl.a. butiker som huvudsakligen säljer livsmedel, på öppenvårdsapotek, stationer för drivmedelsförsäljning eller i butiker som hanterar utlämning av brev och paket, när det gäller utlämningsverksamheten.

4.3 Smittskyddsåtgärder som har meddelats med stöd av lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen

I förordningen (2020:527) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen anges, enligt de bestämmelser som träder i kraft den 31 januari 2022, krav på att den som driver ett serveringsställe ska vidta vissa smittskyddsåtgärder. Innehavaren ska begränsa antalet besökare i lokaler och inom tillhörande områden utomhus som besökare har tillträde till på ett sätt som är säkert från smittskyddssynpunkt, utforma lokaler och tillhörande områden utomhus som besökare har tillträde till på ett sådant sätt att trängsel undviks och att besökare kan hålla ett från smittskyddssynpunkt säkert avstånd från varandra samt se till att in- och utpassage till lokaler och tillhörande områden utomhus kan ske på ett sådant sätt att trängsel undviks. Vidare finns ett bemyndigande i förordningen för Folkhälsomyndigheten att meddela föreskrifter om bl.a. begränsningar av antalet besökare på serveringsställen, avstånd mellan besökare och begränsning av serveringsställens öppettider. I förordningen finns också bestämmelser som möjliggör användandet av vaccinationsbevis på serveringsställen.

4.4 Folkhälsomyndighetens föreskrifter

Folkhälsomyndigheten har med stöd av bemyndigandena i begränsningsförordningen och förordningen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen meddelat föreskrifter om smittskyddsåtgärder i verksamheter som omfattas av förordningarna och tillhörande lagar (Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd om smittskyddsåtgärder mot sjukdomen covid-19 [HSLF-FS 2021:87]).

Föreskrifterna, som upphörde att gälla den 9 februari 2022 (HSLF-FS 2022:14), anpassades kontinuerligt efter det rådande epidemiologiska läget, vaccinationstäckningen och belastningen i hälso- och sjukvården med beaktande av vad som var proportionerligt. I föreskrifterna fanns ytterligare krav på smittskyddsåtgärder som verksamhetsutövare som omfattas av covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen skulle vidta. Exempel på sådana smittskyddsåtgärder var krav på att informera kunder och besökare om hur smittspridning kan undvikas, erbjuda möjlighet att tvätta händerna eller handdesinfektion samt dokumentera och följa upp vidtagna smittskyddsåtgärder.

Av föreskrifterna framgick vidare hur stora avstånd som sällskap som besöker allmänna sammankomster och offentliga tillställningar måste

hålla till andra sällskap och hur många deltagare som fick ingå i ett sällskap. Vidare fanns föreskrifter om sektionering.

För mässor framgick av föreskrifterna bl.a. det maximala antalet besökare och utställare som samtidigt fick vistas i mässans lokaler inomhus. Maxantalet beräknades utifrån den tillgängliga ytan. Varje besökare och utställare skulle kunna disponera minst 10 kvadratmeter. Om antalet besökare och utställare var större än 50 skulle, utöver kravet på kvadratmeteryta, vaccinationsbevis användas. Vidare fanns föreskrifter om sektionering.

Den som bedriver fritids- och kulturverksamheter som är öppna för allmänheten eller bedriver verksamhet på en handelsplats skulle beräkna det maximala antalet besökare som samtidigt fick vistas i verksamhetens lokaler utifrån den tillgängliga ytan. Även för dessa verksamheter gällde att varje besökare skulle kunna disponera 10 kvadratmeter.

Av de föreskrifter som gällde för serveringsställen framgick bl.a. att servering av mat eller dryck inomhus endast fick ske till sittande gäster samt att sällskap skulle kunna hålla ett avstånd om minst en meter till andra sällskap i sidled samt framåt och bakåt. Högst åtta personer fick ingå i ett sällskap. Vidare skulle den som driver ett serveringsställe hålla stängt för förtäring på stället mellan klockan 23.00 och klockan 05.00.

Den som bedriver eller organiserar långväga kollektivtrafik skulle enligt föreskrifterna så långt det är möjligt säkerställa att varje passagerare hade tillgång till en sittplats eller motsvarande sovplats.

4.5 Smittskyddsåtgärder som möjliggjorts till följd av klassificeringen som allmänfarlig

I smittskyddslagen finns flera bestämmelser som särskilt tar sikte på de allmänfarliga sjukdomarna. Med allmänfarliga sjukdomar avses smittsamma sjukdomar som kan vara livshotande, innebära långvarig sjukdom eller svårt lidande eller medföra andra allvarliga konsekvenser och där det finns möjlighet att förebygga smittspridning genom åtgärder som riktas till den smittade. Den som vet eller har anledning att misstänka att han eller hon bär på en allmänfarlig sjukdom ska bland annat utan dröjsmål söka läkare och låta läkaren göra de undersökningar och ta de prover som behövs för att konstatera om personen är smittsam. Förvaltningsrätten får efter ansökan av smittskyddsläkaren besluta om tvångsundersökning av någon som med fog kan misstänkas bära på en allmänfarlig sjukdom och som motsätter sig den undersökning som behövs för att konstatera om personen är smittsam.

Den behandlande läkaren eller annan hälso- och sjukvårdspersonal med särskild kompetens ska utföra smittspårning genom att försöka få upplysningar från patienten om vem eller vad som kan ha överfört smittan och om huruvida andra personer kan ha smittats. Om misstanke finns att andra personer kan ha smittats, ska dessa underrättas. Vidare ska den behandlande läkaren besluta om individuellt utformade förhållningsregler i syfte att hindra smittspridning för den som bär på eller misstänks bära på en allmänfarlig sjukdom.

Den som bär på en allmänfarlig sjukdom får under vissa förutsättningar isoleras. Läkemedel, vård och behandling är kostnadsfria för patienten om det är fråga om en allmänfarlig sjukdom. Den som inte får arbeta på grund av att han eller hon är smittad eller kan vara smittad av en allmänfarlig sjukdom kan få smittbärrpenning.

4.6 Smittskyddsåtgärder som möjliggjorts till följd av klassificeringen som samhällsfarlig

Med samhällsfarliga sjukdomar avses allmänfarliga sjukdomar som kan få en spridning i samhället som innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och som kräver extraordinära smittskyddsåtgärder. För de samhällsfarliga sjukdomarna får, förutom de åtgärder som beskrivits ovan för allmänfarliga sjukdomar, även vissa extraordinära smittskyddsåtgärder vidtas. Sådana åtgärder innefattar hälsokontroll på plats för inresa, karantän och avspärrning av ett visst område.

4.7 Andra regleringar som påverkas av klassificeringen som samhälls- eller allmänfarlig

Utöver smittskyddslagens regelverk påverkas andra regleringar av om en sjukdom klassificeras som allmänfarlig eller samhällsfarlig. I förordningen (2009:1394) med instruktion för Statens veterinärmedicinska anstalt anges att myndigheten, under en fredstida krissituation eller vid höjd beredskap, får utföra diagnostik av humanprover i fråga om sjukdomar som anges som samhällsfarliga sjukdomar i bilaga 2 till smittskyddslagen, eller på vilka bestämmelserna om samhällsfarliga sjukdomar ska tillämpas enligt föreskrifter som har meddelats av regeringen i enlighet med 9 kap. 2 § smittskyddslagen. Därutöver får regeringen enligt 16 kap 13 b § plan- och bygglagen (2010:900), förkortad PBL, meddela föreskrifter om undantag om spridningen av en samhällsfarlig sjukdom innebär en påtaglig risk för att lokalerna för hälso- och sjukvård inte räcker till, och om det behövs för att nödvändiga åtgärder snabbt ska kunna vidtas. Undantagen får omfatta

- kraven på att hänsyn ska tas till allmänna intressen enligt 2 kap. 6, 9 och 10 §§ PBL,
- kraven på tomter, allmänna platser och områden för andra anläggningar än byggnader enligt 8 kap. 9–12 §§ PBL,
- kraven på bygglov, rivningslov och marklov enligt 9 kap. 2 och 10–13 §§ PBL, och
- bestämmelserna om genomförandet av bygg-, rivnings- och markåtgärder i 10 kap. 2–4 §§ PBL.

Regeringen har meddelat föreskrifter om sådana undantag genom förordningen (2020:254) om undantag från plan- och byggregler för tillfälliga

vårdbyggnader till följd av sjukdomen covid-19. Exempel på byggnader som omfattas av undantagen kan vara byggnader som används som patientmottagning, vårdsal, personalutrymme eller lager, fältsjukhus i form av tält, containrar, baracker eller liknande och fältsjukhus som inrättas i befintliga byggnader som normalt används för något annat ändamål.

Regeringen har även beslutat om tillfälliga inreseförbud. Den rättsliga grunden för det tillfälliga inreseförbudet finns i lagen (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa. I lagen anges bl.a. att sjukdomar, på vilka bestämmelserna om samhällsfarliga sjukdomar i smittskyddslagen är tillämpliga, alltid ska anses utgöra ett internationellt hot mot människors hälsa.

Klassificeringen har även inneburit att en skolhuvudman, med stöd av lagen (2020:148) om tillfällig stängning av verksamheter på skolområdet vid extraordinära händelser i fredstid får besluta att en förskoleenhet, ett fritidshem eller annan pedagogisk verksamhet enligt skollagen (2010:800) ska stängas tillfälligt. Ett sådant beslut får bl.a. fattas om huvudmannen bedömer att en stor andel av personalen vid verksamheten är frånvarande med anledning av en samhällsfarlig sjukdom eller efter samråd med smittskyddsläkare som en åtgärd för att motverka spridning av en samhällsfarlig sjukdom.

I 2 kap. 10 och 3 kap. 24 §§ studiestödslagen (1999:1395) och 24 § lagen (2017:527) om studiestartsstöd anges att regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om studerandes rätt till studiehjälp, studiemedel och studiestartsstöd vid ledighet vid extraordinära händelser i fredstid. Som exempel på vad som kan utgöra en sådan situation är att en samhällsfarlig sjukdom sprids i samhället (se prop. 2019/20:132 s. 101). Regeringen har i anslutning till dessa bestämmelser beslutat förordningen (2020:201) om studiestöd vid spridning av viss smitta.

Enligt 46 kap. 5 § socialförsäkringsbalken har en smittbärare rätt till smittbärappenning, om han eller hon måste avstå från förvärvsarbete på grund av bl.a. beslut enligt smittskyddslagen. Ett sådant beslut kan utgöras av förhållningsregler från hälso- och sjukvården om att personen inte får gå till arbetsplatsen eftersom han eller hon är smittad av en allmänfarlig sjukdom.

Enligt 3 kap. 3 a § arbetsmiljölagen (1977:1160) ska en arbetsgivare utan dröjsmål meddela Arbetsmiljöverket om skador i samband med arbetet drabbat flera arbetstagare samtidigt och om tillbud inträffat som inneburit allvarlig fara för liv och hälsa. Allmänfarliga sjukdomar som kan orsaka infektion hos arbetstagare i samband med arbete ska anmälas som ett allvarligt tillbud skyndsamt till Arbetsmiljöverket.

4.8 Smittskyddsläget i dag

Fram till den 22 februari 2022 har 16 933 personer avlidit i och 8 852 personer intensivvårdats med covid-19. Totalt har drygt 2,4 miljoner sjukdomsfall konstaterats. Fram till den 22 februari 2022 har drygt 84 procent av befolkningen 12 år och äldre fått två vaccindoser. Bland

Prop. 2021/22:137 personer 18 år och äldre har 58,6 procent fått sin tredje dos vaccin. Smittspridningen av covid-19 och specifikt av omikronvarianten är fortfarande omfattande och sjukligheten i samhället hög. Men tack vare den höga vaccinationstäckningen i befolkningen finns nu ett gott skydd mot allvarligt insjuknande i covid-19 hos de allra flesta. Det har också blivit tydligt från nationella och internationella data att omikron ger färre fall av allvarlig sjukdom jämfört med tidigare varianter. Till skillnad från tidigare perioder av hög smittspridning behöver färre intensivvård trots det betydligt högre antal fall av smitta som finns i samhället. Detsamma gäller för slutenvården. Ett stort antal patienter vårdas för covid-19, men jämförelsevis är andelen lägre, trots en omfattande smittspridning.

Beräkningarna i Folkhälsomyndighetens uppdaterade scenarier visade på en kraftigt ökande smittspridning med en topp i slutet av januari 2022. Även om vaccinerade har ett gott skydd mot svår sjukdom i åtminstone ett halvår efter den andra dosen, och det finns indikationer på att infektion med omikronvarianten bedöms generellt medföra en minskad risk för allvarlig sjukdom, så bedöms belastningen inom hälso- och sjukvården fortfarande vara stor. Covid-19 kommer att fortsätta spridas men tack vare att en stor del av befolkningen nu har uppnått immunitet mot covid-19 genom vaccination och genomgången infektion får detta inte längre lika allvarliga konsekvenser för samhället.

5 Covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen ska upphöra att gälla vid utgången av mars 2022

Regeringens förslag: Covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen ska upphöra att gälla vid utgången av mars 2022.

De tillfälliga bestämmelser i ordningslagen som anknyter till covid-19-lagen ska upphöra att gälla vid utgången av mars 2022.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Det stora flertalet av remissinstanserna, däribland *Folkhälsomyndigheten*, *Region Skåne*, *Svensk Handel*, *Sveriges Läkarförbund*, *Myndigheten för samhällsskydd och beredskap*, *Länsstyrelserna i Dalarnas, Stockholms och Västmanlands län* och *Visita* tillstyrker eller har inte några synpunkter på förslaget. *Region Skåne* anser att det är de olika åtgärderna och restriktionerna som utgör det största störmomentet avseende regionens förmåga att upprätthålla samhällsviktig verksamhet. *Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)* tillstyrker förslaget men framhåller att beredskap alltså kan behövas för ett förvärrat läge. SKR utgår från att regeringen har beredskap för att införa snabba och träffsäkra åtgärder om ett sådant behov som kan motivera nya inskränkningar uppkommer. *Sveriges Riksidrottsförbund* stödjer förslaget, men

framhåller att covid-19-lagen inneburit en väsentligt högre träffsäkerhet i möjligheterna att begränsa sådan verksamhet som faktiskt skulle kunna medföra ökad risk för smittspridning, jämfört med den träffsäkerhet som enbart ordningslagen och smittskyddslagen medför. Förbundet anser att om utvecklingen i pandemin vänder och nya begränsande åtgärder blir nödvändiga är det idrottsrörelsens önskan att covid-19-lagen får träda i kraft igen, framför mindre träffsäkra alternativ. *Kommerskollegium* bedömer att de föreslagna ändringarna avseende lagarnas giltighetstid, ändringen i ordningslagen (1993:1617) samt upphävandet av tillhörande förordningar bör anmälas enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden (tjänstedirektivet).

Skälen för regeringens förslag

I propositionen Fortsatt beredskap genom förlängd giltighet av covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen föreslog regeringen bl.a. att giltighetstiden för covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen ska förlängas i fyra månader och att lagarna skulle gälla till utgången av maj 2022 (prop. 2021/22:69). Regeringen bedömer dock att läget är tillräckligt stabilt för att fortsätta avvecklingen av smittskyddsåtgärderna. Omikron ger inte lika allvarlig sjukdom som tidigare varianter och vårdbelastningen inom intensivvården och övrig sjukhusvård har inte ökat i samma utsträckning som smittspridningen. Dessutom har de allra flesta personer som tillhör riskgrupper fått en tredje dos vaccin. Regeringens bedömning ligger i linje med de synpunkter som exempelvis *Region Skåne* lyft avseende att det i dagsläget är restriktionerna som är det största störmomentet avseende samhällsviktig verksamhet. Även Folkhälsomyndigheten bedömer att läget har stabiliserats och myndigheten har därför hemställt till regeringen att bereda frågan om att covid-19 inte längre ska vara klassificerad som en allmänfarlig eller samhällsfarlig sjukdom. Myndigheten anser dock att covid-19 ska föras upp på bilagan i smittskyddsförordningen (2004:255) över anmälningspliktiga sjukdomar.

I samband med att riksdagen den 19 januari 2022 beslutade att covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen skulle fortsätta att gälla till utgången av maj 2022, riktade den ett tillkännagivande till regeringen att regeringen ska återkomma till riksdagen med ett lagförslag som innebär att lagarna i stället ska fortsätta att gälla endast till utgången av mars 2022. I socialutskottets betänkande framgår följande när det gäller tillkännagivandet om lagarnas giltighetstid (bet. 2021/22:SoU9 punkt 3, rskr. 2021/22:128). Som regeringen anför är lagarna av extraordinär karaktär och möjliggör betydande inskränkningar i människors grundläggande fri- och rättigheter. Konstitutionsutskottet påpekar i sitt yttrande att det inte finns något konstitutionellt utrymme för att låta inskränkningarna fortgå när det inte längre är motiverat från smittskyddssynpunkt. Även om regeringen föreslår att de mest långtgående bemyndigandena ska upphävas är de kvarvarande bemyndigandena av ingripande karaktär (bet. 2021/22:SoU9 s. 17).

Covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen ger regeringen möjlighet att besluta om omfattande inskränk-

Prop. 2021/22:137 ningar i grundläggande fri- och rättigheter. Lagarna har behövts för att lindra verkningarna av spridningen av det virus som orsakar covid-19. Det är dock av vikt att lagarna inte gäller längre än nödvändigt. Covid-19-pandemin har nu gått in i ett nytt skede, främst beroende på den höga vaccinationstäckningsgraden, men även på grund av omikronvariantens förändrade sjukdomsframkallande egenskaper. Omikron sprids snabbare än tidigare varianter men ger mer sällan upphov till allvarlig sjukdom och behov av sjukhusvård. Vaccinens skyddseffekt mot symtomatisk infektion är lägre men vaccinationernas skydd mot allvarlig sjukdom och död är fortsatt högt. Till följd av att det epidemiologiska läget har stabiliserats föreslår regeringen att covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen ska upphöra att gälla vid utgången av mars 2022.

I ordningslagen finns tillfälliga bestämmelser som anknyter till regleringen i covid-19-lagen (2 kap. 7 § andra stycket och 15 a §). Dessa bestämmelser bör gälla under samma tid som covid-19-lagen, dvs. till utgången av mars 2022. Ikraftträdandebestämmelsen till lagen (2021:6) om ändring i ordningslagen (1993:1617) ska därför ändras.

Av en övergångsbestämmelse till covid-19-lagen framgår att den upphävda lagen dock fortfarande gäller för ärenden och mål om tillsyn som har inletts före upphävandet. Vidare framgår av en övergångsbestämmelse till lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen att den upphävda lagen fortfarande gäller för ärenden eller mål som har inletts före upphävandet. Det innebär att om t.ex. ett tillsynsärende har inletts i förhållande till en verksamhetsutövare eller att en verksamhetsutövare har överklagat ett beslut om ett föreläggande till allmän förvaltningsdomstol ska ärendet eller målet prövas med tillämpning av bestämmelserna i den upphävda lagen. Regeringen bedömer att inga ytterligare övergångsbestämmelser behövs.

Förordningen (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (begränsningsförordningen) och förordningen (2020:527) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen är meddelade med stöd av bemyndiganden i bl.a. covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen och kompletterar nämnda lagar. I förordningen (2021:1085) om behandling av personuppgifter för nationell användning av vaccinationsbevis finns bestämmelser om behandling av personuppgifter för sådan användning av vaccinationsbevis som avses i förordningen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen och i begränsningsförordningen. Då covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen upphävs bör även dessa förordningar upphöra att gälla vid utgången av mars 2022.

Regeringen konstaterar att när riksdagen beslutar om upphörandet av covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen kommer vissa verktyg för att snabbt kunna vidta åtgärder i händelse av en problematisk smittspridning att försvinna. Erfarenheterna från den pågående covid-19-pandemin visar att det epidemiologiska läget snabbt kan förändras. En snabb förändring av det epidemiologiska läget fordrar att träffsäkra åtgärder snabbt kan införas. Om sådana åtgärder försenas kan det leda till ytterligare smittspridning, med ökad belastning på hälso- och sjukvården och fler dödsfall som följd. Att ha tillgång till mer träffsäkra verktyg för att minska risk för smittspridning och belastning på hälso- och

sjukvården samt allvarlig sjukdom och död var motivet till att covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen infördes. *Länsstyrelserna i Dalarnas, Stockholms och Västmanlands län* samt *Sveriges Riksidrottsförbund* lyfter i sina remissvar att det i och med upphörandet av lagarna finns en risk att det kommer att saknas träffsäkra verktyg vid ett försämrat läge. Regeringen bedömer dock att läget är tillräckligt stabilt för att föreslå att lagarna ska upphöra och kan konstatera att det efter lagarnas upphörande finns verktyg för att i viss omfattning införa åtgärder om en samhällskritisk situation uppstår. Begränsningar kan efter upphävandet främst meddelas med stöd av ordningslagen och smittskyddslagen (2004:168). I 2 kap. 15 § ordningslagen bemyndigas regeringen att meddela föreskrifter om att allmänna sammankomster och offentliga tillställningar inte får hållas inom ett visst område, om förbudet är nödvändigt för att motverka bland annat epidemi. Däremot är det inte möjligt att meddela föreskrifter för serveringsställen, platser för fritids- eller kulturverksamhet, handelsplatser, kollektivtrafik och inrikes flygtrafik samt platser för privata sammankomster.

Enligt smittskyddslagen får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela de ytterligare föreskrifter som krävs för ett ändamålsenligt smittskydd samt till skydd för enskilda (9 kap. 4 §). Vidare får regeringen meddela särskilda föreskrifter om smittskyddet, om det vid en fredstida kris som har betydande inverkan på möjligheterna att upprätthålla ett effektivt smittskydd finns behov av samordnade nationella åtgärder eller ur ett nationellt perspektiv av andra särskilda insatser inom smittskyddet (9 kap. 6 §). Med stöd av bemyndigandet i 9 kap. 6 § smittskyddslagen har regeringen meddelat föreskrifter om fördelning av sjukvårdsmaterial (se förordningen [2020:126] om fördelning av sjukvårdsmaterial till följd av spridningen av sjukdomen covid-19). Efter lagarnas upphörande har riksdagen möjlighet att införa ytterligare smittskyddsåtgärder genom att besluta om en ny lag ifall en samhällskritisk situation uppstår.

Tjänstedirektivet

Kommerskollegiet anser att förslagen att upphäva covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder i serveringslagen samt ändringen i ordningslagen omfattas av anmälningsplikten enligt tjänstedirektivet eftersom förslagen innebär ett borttagande av krav på de aktuella tjänsteleverantörerna. Enligt tjänstedirektivet ska nya krav samt ändringar av befintliga krav anmälas till Europeiska kommissionen. Regeringen har tidigare gjort bedömningen att lagarna i sig inte har någon betydelse för den fria rörligheten för personer eller tjänster. Däremot kan EU-rättsliga regler behöva beaktas om föreskrifter ska meddelas med stöd av de föreslagna bemyndigandena i lagarna (prop. 2021/22:69 s. 40). Regeringen vidhåller denna bedömning. Regeringen har dock för avsikt att ge Kommerskollegiet i uppdrag att anmäla att begränsningsförordningen ska upphöra att gälla.

Riksdagens tillkännagivanden om de tillfälliga lagarna

Regeringens förslag i denna proposition innebär att covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen ska upphöra

Prop. 2021/22:137 att gälla vid utgången av mars 2022. Härigenom tillgodoser regeringen också riksdagens tillkännagivande om att regeringen ska återkomma till riksdagen med ett lagförslag som innebär att lagarna i stället ska fortsätta att gälla endast till utgången av mars 2022 (bet. 2021/22:SoU9 punkt 3, rskr. 2021/22:128). Tillkännagivandet är därmed slutbehandlat.

Då lagarna upphör att gälla finns det inte längre bemyndiganden för regeringen att meddela föreskrifter med stöd av lagarna. Riksdagens tillkännagivande om att regeringen löpande ska informera utskottet då arbete pågår inom Regeringskansliet med att ta fram nya föreskrifter med stöd av bemyndigandena i covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen (bet. 2020/21:SoU23 punkt 4, rskr. 2020/21:159) blir därmed inte längre relevant. Tillkännagivandet är därmed slutbehandlat.

Regeringen har tidigare redovisat ett flertal stödsystem som har inrättats under pandemin och som ger kompensation till företag som drabbats av effekterna av pandemin, vilket inkluderar effekter av de föreskrifter som meddelats med stöd av covid-19-lagen eller lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen (prop. 2021/22:1 utg.omr. 9 avsnitt 4.3 s. 17). Då covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen upphör att gälla kan regeringen inte längre meddela föreskrifter med stöd av dessa lagar och det blir därmed inte heller aktuellt att i samband med utfärdande av sådana föreskrifter ta fram regler för ekonomisk kompensation eller ekonomisk ersättning. Tillkännagivandena om ekonomisk kompensation och ekonomisk kompensation (bet. 2020/21:SoU23 punkt 3 och rskr. 2020/21:159, bet. 2021/22:SoU3 punkt 6 och rskr. 2021/22:1 samt bet. 2021/22:SoU1 punkt 2 och rskr. 2021/22:123) är därmed också slutbehandlade.

6 Covid-19 ska inte längre anges som en allmänfarlig eller samhällsfarlig sjukdom från och med den 1 april 2022

Regeringens förslag: Covid-19 ska inte längre anges som en allmänfarlig sjukdom i bilaga 1 eller som en samhällsfarlig sjukdom i bilaga 2 till smittskyddslagen.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Det stora flertalet av remissinstanserna, däribland *Folkhälsomyndigheten*, *Jordbruksverket*, *Länsstyrelsen i Västra Götaland*, *Sveriges Kommuner och Regioner* och *Statens veterinärmedicinska anstalt* tillstyrker förslaget. *Tullverket* har inga invändningar mot förslaget.

Försäkringskassan tillstyrker förslaget men saknar en konsekvensbeskrivning för arbetsgivare kopplat till att det vid omklassificering inte blir någon anmälningsskyldighet för allvarligt tillbud vid smitta på arbetsplats. *Myndigheten för samhällsskydd och beredskap* har inga

synpunkter på förslaget. Myndigheten anser dock att det är viktigt med fortsatt kommunikation och att regeringens förslag inte kommer att ge en negativ påverkan på samhällsviktiga verksamheter. Även *Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)* anser att en fortsatt kommunikation är viktig. Vidare framhåller SKR att det är viktigt att lyfta konsekvenserna i förhållande till socialförsäkringen eftersom regioner och kommuner fortsatt behöver kunna upprätthålla smittsäkra arbetssätt. SKR anser även att det är viktigt att säkra att vaccinationsbyggnader kan stå kvar efter omklassificeringen med hänvisning till undantagen i plan- och bygglagen (2010:900).

Skälen för regeringens förslag: Regeringen kan konstatera att covid-19-pandemin nu har gått in i ett nytt skede, främst beroende på den höga vaccinationstäckningsgraden, men även på grund av omikronvariantens förändrade sjukdomsframkallande egenskaper. Omikron sprids snabbare än tidigare varianter men ger mer sällan upphov till allvarlig sjukdom och behov av sjukhusvård. Vaccinens skyddseffekt mot symtomatisk infektion är lägre men vaccinationernas skydd mot allvarlig sjukdom och död är fortsatt högt.

Det är fortsatt många som insjuknar i covid-19 och regeringen bedömer mörkertalet som stort. Antalet personer som stannar hemma på grund av att någon annan i hushållet är smittad av covid-19 växer i takt med ökningen av antalet personer som är smittade. Regeringen bedömer att detta riskerar att påverka samhället mer negativt än den direkta sjukligheten till följd av covid-19. En stor del av befolkningen har nu uppnått immunitet mot covid-19 genom vaccination och genomgången infektion. Smittan är vidare så allmänt spridd att begränsande åtgärder får en mindre betydelse. Regeringen anser därför att det inte längre är motiverat eller ändamålsenligt att låta sjukdomen omfattas av de bestämmelser som gäller för de sjukdomar som betecknas som allmänfarliga och samhällsfarliga.

Både *Myndigheten för samhällsskydd och beredskap* och *SKR* lyfter att det fortsatt är viktigt med kommunikation. Regeringen gör bedömningen att kommunikation fortsatt kommer att ske och att frekvensen kommer att avgöras beroende på hur smittläget utvecklas. *SKR* anför även att det är viktigt att lyfta konsekvenserna i förhållande till socialförsäkringen. Regeringen bedömer att covid-19 ska ses som andra liknande sjukdomar och att verksamheterna ska hantera identifierade risker för smittspridning. Det är viktigt att fortsätta skydda vård- och omsorgstagare mot smitta. Regeringen bedömer att det finns flera sätt att göra detta på. Den som bedriver vård och omsorg ansvarar bland annat utifrån ett patientsäkerhets- och kvalitetsperspektiv att beakta om personalen är vaccinerad eller inte. Verksamheterna ska hantera identifierade risker för smittspridning, och åtgärderna kan förutom vaccinering t.ex. omfatta basala hygienrutiner, skyddsutrustning, städrutiner och information om riskerna med sjuknärvaro. På remissmötet lyfter *Försäkringskassan* att myndigheten saknar en konsekvensbeskrivning för arbetsgivare kopplat till att en omklassificering innebär att det inte längre kommer att finnas en anmälningsskyldighet för allvarligt tillbud vid smitta på arbetsplats. Regeringen konstaterar att om covid-19 inte längre ska ses som en allmän- eller samhällsfarlig sjukdom enligt smittskyddslagen bör covid-19-relaterade arbetsplatstillbud bedömas i enlighet med tidigare regler. Regeringen bedömer att det redan i dag finns ett systematiskt

Prop. 2021/22:137 patientsäkerhetsarbete, vilket även inkluderar smitta på arbetsplatser för de verksamheter där detta fortsatt bedöms som viktigt. Regeringen gör bedömningen att hälso- och sjukvården samt omsorgen under en viss tid framöver behöver vidta särskilda riskreducerande åtgärder för att minska risken för smitta med covid-19. Vidare bedömer regeringen att frågan har många arbetsrättsliga aspekter som måste beaktas. Regeringen anser dock att sjukdomen covid-19 även fortsättningsvis behöver begränsas och övervakas i vissa miljöer. I stället för en bred allmän testning bör det i enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendationer ske en koncentration av testning, i enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendationer, inom hälso- och sjukvården och inom de sektorer där konsekvensen av en smittspridning kan vara allvarlig. Med anledning av synpunkter från *SKR* angående plan- och bygglagen har regeringen beslutat att förlänga den senaste tid då platsen där åtgärden har vidtagits ska återställas eller byggnadens användning ska återgå till den ursprungliga till utgången av 2022. Dels har beslut tagits om fortsatt giltighet av förordningen (2020:254) om undantag från plan- och byggregler för tillfälliga vårdbyggnader till följd av sjukdomen covid-19, dels ändring i samma förordning. Förordningens giltighet påverkas inte av att covid-19 efter beslutet om förordningen inte längre klassificeras som en allmänfarlig sjukdom, dvs. de föreskrifter som sedan tidigare är meddelade med stöd av bemyndigandet i 16 kap. 13 b § plan- och bygglagen gäller fortfarande. Däremot kan regeringen efter riksdagens beslut om att covid-19 inte längre är en samhällsfarlig sjukdom inte meddela nya föreskrifter med stöd av bemyndigandet. Det innebär att någon ytterligare förlängning av nämnda undantag inte kommer att kunna ske, om inte covid-19 på nytt klassificeras som en samhällsfarlig sjukdom och övriga förutsättningar enligt bemyndigandet är uppfyllda. Om bygg- eller marklov krävs enligt ordinarie regler i plan- och bygglagen efter utgången av 2022 behöver regionerna således söka sådant lov.

För att förhindra spridning av allmän- och samhällsfarliga sjukdomar finns det möjlighet att vidta tvångsåtgärder. Av smittskyddslagen framgår att åtgärder för att begränsa smittsamma sjukdomar inte får vara mer långtgående än vad som är försvarligt. Häri ligger att en avvägning kontinuerligt bör göras om förutsättningarna för att en sjukdom kan anses som allmän- eller samhällsfarlig alltjämt föreligger. Som framgår ovan bedöms smittläget och belastningen på sjukvården till följd av covid-19 nu vara stabilt. Vaccineringen har minskat risken för att drabbas av allvarlig sjukdom och död. Regeringen anser därför att covid-19 så snart som möjligt bör tas bort från förteckningarna i smittskyddslagen över allmän- och samhällsfarliga sjukdomar. Ändringarna i smittskyddslagen föreslås träda i kraft den 1 april 2022.

7.1 Upphävandet av covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen

7.1.1 Övergripande konsekvenser

Lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (covid-19-lagen) och lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen har tagits fram för att ge det allmänna möjligheter att vidta snabba och adekvata åtgärder för att motverka trängsel och på annat sätt förhindra smittspridning. De krav som ställs på verksamhetsutövare i lagarna är begränsade. Av lagarna framgår endast att den som bedriver eller ansvarar för sådan verksamhet som omfattas av lagarna ska vidta lämpliga åtgärder för att förhindra smittspridning. Verksamheterna ska så långt möjligt bedrivas på ett sådant sätt att trängsel undviks och att människor kan hålla ett från smittskyddssynpunkt säkert avstånd från varandra. I lagarna finns dock bestämmelser som bemyndigar regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att, om det är nödvändigt för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19, meddela föreskrifter som innebär begränsningar i rätten att hålla allmänna sammankomster och offentliga tillställningar, att bedriva fritids- eller kulturverksamhet, verksamhet på handelsplatser, serveringsställen, kollektivtrafik och inrikes flygtrafik samt att använda eller upplåta platser för privata sammankomster. Vid en låg smittspridning i samhället behöver det allmänna inte meddela några föreskrifter med stöd av lagarna. Konsekvensavsnittet berör både sådant som följer av lag och nu gällande förordningar och myndighetsföreskrifter.

7.1.2 Konsekvenser för enskilda

Regeringens förslag att lagarna ska upphöra vid utgången av mars 2022 medför att då gällande restriktioner upphör. I och med att merparten av restriktionerna togs bort den 9 februari 2022 gör regeringen bedömningen att konsekvenserna för enskilda blir små. Regeringen bedömer att det är låg risk att lagarnas upphörande leder till ökad smittspridning av covid-19 i samhället eller ökad belastning på hälso- och sjukvården vilket kan påverka enskildas behov av vård och möjlighet att få vård.

7.1.3 Konsekvenser för barn

När åtgärder rör barn är det angeläget att barnets bästa särskilt beaktas och att alla berörda aktörer kontinuerligt genomför barnrättsliga analyser. Detta innebär bl.a. att barns behov av att delta i olika typer av fritids- och kulturaktiviteter ska tillmätas stor vikt. Det är även centralt att berörda aktörer noggrant följer upp beslutets påverkan och konsekvenser för barn samt att kompensatoriska åtgärder genomförs i de fall då beslutet anses påverka barnets rättigheter negativt. I samband med att lagarna upphör att

Prop. 2021/22:137 gälla bedömer regeringen att barn återigen kan delta i samhällslivet och i fritidsaktiviteter på samma sätt som innan restriktioner kopplade till covid-19 infördes. Regeringen gör även bedömningen att det är en låg risk att detta sker på bekostnad av ökad smittspridning och de negativa konsekvenser det medför.

7.1.4 Konsekvenser för verksamhetsutövare

Förslaget kommer att medföra en minskad möjlighet att begränsa verksamheter av smittskyddsskäl vilket medför positiva konsekvenser för verksamhetsutövare och andra näringsidkare, anordnare av fritidsverksamheter och kulturverksamheter, verksamhetsutövare som upplåter eller använder platser för privata sammankomster samt kollektivtrafikföretag i offentligt eller privat driven regi. Regeringen gör bedömningen att den minskade osäkerheten för verksamhetsutövare och andra näringsidkare kommer att medföra bättre planeringsförutsättningar eftersom möjligheten för regeringen att snabbt införa nya smittskyddsåtgärder upphör. *Sveriges Riksidrottsförbund* lyfter att om utvecklingen i pandemin vänder och nya begränsande åtgärder blir nödvändiga är det idrottsrörelsens önskan att covid-19-lagen får träda i kraft igen, framför mindre träffsäkra alternativ. Regeringen bedömer läget som stabilt och de kvarvarande verktygen som tillräckliga.

Regeringen bedömer att förslaget innebär att den enskilda verksamhetsutövaren eller näringsidkaren, som har fått sin verksamhet begränsad till följd av nuvarande restriktioner och nuvarande lagstiftning, får en möjlighet att öka omfattningen på verksamheten vilket i förlängningen kan leda till ökad omsättning. Förslaget bedöms på kort sikt leda till minskad risk för arbetslöshet och ökad möjlighet till bibehållen sysselsättning i drabbade sektorer medan utvecklingen på längre sikt är svårbedömd så länge pandemin fortgår.

7.1.5 Konsekvenser för staten

Regeringen bedömer att förslaget medför minskade åtaganden gällande tillsyn, tillsynsvägledning samt föreskriftsarbete för länsstyrelserna och Folkhälsomyndigheten.

Regeringen anser även att förslaget innebär ett minskat åtagande för Polismyndigheten eftersom myndigheten inte längre behöver ingripa i de fall personer inte följer de restriktioner som tidigare gällt. Därutöver kan lagarnas upphörande medföra en minskad arbetsbelastning för domstolarna.

7.1.6 Konsekvenser för regionerna och kommunerna

Regeringen bedömer att förslaget medför vissa konsekvenser för regionerna och kommunerna. Förslaget bedöms inte innebära en ökad risk för allvarligt insjuknande och därmed en ökad belastning på hälso- och sjukvården. Det gäller främst den regionala hälso- och sjukvården men även den kommunala hälso- och sjukvården och dessutom omsorgen.

Regeringens förslag innebär att kommunerna inte längre behöver ansvara för någon tillsynsverksamhet kopplad till lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen.

Regeringen gör bedömningen att regionerna och kommunerna påverkas i sin roll som kultur- och fritidsarrangörer och upplåtare av platser för privata sammankomster och regeringen ser därför att de kommer att gynnas av att lagarna upphävs. Regeringen bedömer även att regioner och kommuner påverkas positivt i sin turism- och besöksnärlingsfrämjande roll eftersom besöksnäringen förväntas börjar öppna upp igen vilket kommer att bidra positivt till den regionala utvecklingen. Liksom för övriga anordnare eller verksamheter innebär lagarnas upphörande att regionerna och kommunerna i större utsträckning själva kan styra sina verksamheter.

Regeringen anser därutöver att regioner och vissa kommuner påverkas eftersom de är ansvariga för kollektivtrafik.

Regeringens förslag bedöms inte ha några konsekvenser för den kommunala självstyrelsen.

7.1.7 Övriga konsekvenser

Regeringen bedömer att förslaget inte har några konsekvenser för jämställdheten mellan kvinnor och män eller för möjligheterna att nå de integrationspolitiska målen. Regeringens förslag innebär att ingrepp i egendomsskyddet och näringsfriheten upphör och bedöms därtill vara förenligt med EU-rätten. Regeringen gör bedömningen att risken att lagarnas upphörande medför ökad smittspridning och därmed påverkan på samhällsviktiga funktioner är liten.

7.2 Omklassificering av covid-19

7.2.1 Övergripande konsekvenser

En konsekvens av att covid-19 inte längre klassificeras som en samhällsfarlig eller allmänfarlig sjukdom är att smittskyddslagens (2004:168) krav på anmälan av sjukdomen, skyldigheten för den som misstänker att han eller hon bär på sjukdomen att kontakta läkare och kraven på smittspårning inte längre automatiskt är tillämpliga. Regeringens bedömning är att de negativa konsekvenserna i form av avsaknad av anmälnings- och smittspårningskrav som uppstår när sjukdomen inte längre är allmänfarlig eller samhällsfarlig uppvägs av att regeringen avser att föra in covid-19 på listan med anmälningspliktiga sjukdomar utöver allmänfarliga sjukdomar i bilaga 1 till smittskyddsförordningen (2004:255).

Regeringen konstaterar att ändringen i klassificeringen har betydelse för om en sjukdom är anmälningspliktig enligt 3 kap. 3a § arbetsmiljölagen (1977:1160).

7.2.2 Konsekvenser för enskilda

Om covid-19 inte klassificeras som en allmänfarlig sjukdom så kan konstateras att det inte blir möjligt att få förhållningsregler av läkare och därmed försvinner möjligheten till smittbärrapenning.

Eftersom det i smittskyddslagen framgår att var och en har ett krav på sig att hindra smittspridning gör regeringen bedömningen att detta innebär att var och en som är sjuk i covid-19 eller i någon av de andra anmälningspliktiga sjukdomarna utöver allmänfarliga sjukdomar ska stanna hemma.

Regeringen vill betona att det av de allmänna riktlinjerna för smittskyddet framgår att det, när det gäller åtgärder som rör barn, särskilt ska beaktas vad hänsynen till barnets bästa kräver. Detta gäller oavsett hur en smittsam sjukdom klassificeras.

7.2.3 Konsekvenser för staten

Regeringen konstaterar att ett flertal bestämmelser i smittskyddslagen är konstruerade på ett sådant sätt att möjligheten att tillämpa dem är avhängigt sjukdomens klassificering. Bland annat kan de extraordinära smittskyddsåtgärder som Folkhälsomyndigheten beslutar om (hälsokontroll vid inresa och avspärning) i 3 kap. smittskyddslagen endast användas mot sjukdomar som har klassificerats som samhällsfarliga.

Regeringen konstaterar att Statens veterinärmedicinska anstalt inte längre kommer att ha ett särskilt bemyndigande att bistå med diagnostik av covid-19.

7.2.4 Konsekvenser för hälso- och sjukvården och omsorgen

För de sjukdomar som är allmänfarliga har den regionala smittskyddsläkaren bland annat möjlighet att ansöka om att förvaltningsrätten ska besluta om tvångsundersökning av en enskild individ. Vidare finns möjlighet till isolering av enskilda och krav på uppgiftsskyldighet gentemot hälso- och sjukvården. Regeringen gör bedömningen att genom att covid-19 förs in på listan med anmälningspliktiga sjukdomar utöver allmänfarliga sjukdomar i bilaga 1 till smittskyddsförordningen uppvägs de negativa konsekvenser som uppstår med anledning av att sjukdomen inte längre är allmänfarlig eller samhällsfarlig.

Regeringen bedömer att när covid-19 inte längre uppfyller smittskyddslagens krav för allmänfarlig sjukdom kan hälso- och sjukvården ta ställning till testningens förhållande till hälso- och sjukvårdslagens bestämmelser om prioritering och kostnadseffektivitet. Regeringen anser att samhällets resurser ska användas till dem som behöver dem mest och på ett kostnadseffektivt sätt. *Sveriges Kommuner och Regioner* lyfter på remissmötet att beredskap alltjämt kan behövas för ett förvärrat läge och att de utgår från att regeringen har beredskap för att införa snabba och träffsäkra åtgärder. Regeringen bedömer att de verktyg som finns kvar som tillräckliga och regeringen kommer även ha en fortsatt beredskap i händelse av att påverkan på hälso- och sjukvården och omsorgen ökar.

7.2.5 Konsekvenser för verksamhetsutövare

Prop. 2021/22:137

Regeringen bedömer att den ändrade klassificeringen inte har någon direkt påverkan på verksamhetsutövare.

7.2.6 Övriga konsekvenser

Enligt regeringens bedömning har förslaget inga konsekvenser för jämställdheten mellan kvinnor och män och förslaget påverkar inte möjligheterna att nå de integrationspolitiska målen.

8.1 Förslaget till lag om upphävande av lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19

Övervägandena finns i avsnitt 5.

Lagen innebär att lagen om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 upphör att gälla vid utgången av mars 2022. Det följer sedan tidigare av en övergångsbestämmelse till lagen att den upphävda lagen fortfarande ska gälla för ärenden och mål om tillsyn som har inletts före upphävandet (se prop. 2019/20:79 s. 80–83 samt 111–112).

8.2 Förslaget till lag om upphävande av lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen

Övervägandena finns i avsnitt 5.

Lagen innebär att lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen upphör att gälla vid utgången av mars 2022. Det följer sedan tidigare av en övergångsbestämmelse till lagen att den upphävda lagen fortfarande ska gälla för ärenden eller mål som har inletts före upphävandet (se prop. 2019/20:172 s. 37 och 46 samt prop. 2020/21:219 s. 19 och 27).

8.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2022:31) om ändring i lagen (2021:862) om ändring i lagen (2021:6) om ändring i ordningslagen (1993:1617)

Övervägandena finns i avsnitt 5.

Ändringen innebär att de tillfälliga bestämmelserna i 2 kap. 7 § andra stycket och 15 a § ordningslagen som anknyter till covid-19-lagen ska upphöra att gälla vid utgången av mars 2022, i stället för vid utgången av maj 2022.

8.4 Förslaget till lag om ändring i smittskyddslagen (2004:168)

Bilaga 1 och 2

Övervägandena finns i avsnitt 6.

Ändringen innebär att covid-19 tas bort i bilaga 1 och 2 till smittskyddslagen. I bilaga 1 anges de smittsamma sjukdomar som ska anses

som allmänfarliga och i bilaga 2 anges de smittsamma sjukdomar som ska anses som samhällsfarliga. Genom ändringarna upphör covid-19 att vara en allmänfarlig och samhällsfarlig sjukdom enligt smittskyddslagen. Det innebär att de åtgärder i smittskyddslagen som endast får vidtas för sådana sjukdomar, t.ex. tvångsundersökning, isolering, hälsokontroll på platsen för inresa, karantän och avspärrningar, inte längre får vidtas för att förhindra spridning av covid-19. Prop. 2021/22:137

Sammanfattning av promemorian Upphävande av covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen (S2022/00468)

I promemorian föreslås att lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (covid-19-lagen) och lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen ska upphöra att gälla vid utgången av mars 2022. Förslaget har tagits fram för att tillmötesgå ett tillkännagivande från riksdagen som beslutades den 19 januari 2022 (se 2021/22:Sou9 och rskr. 2021/22:128). I promemorian föreslås vidare att de tillfälliga bestämmelserna i ordningslagen som anknyter till covid-19-lagen ska upphöra att gälla vid utgången av mars 2022. Det ska även förordningen (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (begränsningsförordningen), förordningen (2020:527) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen och förordningen (2021:1085) om behandling av personuppgifter för nationell användning av vaccinationsbevis.

Förslag till lag om upphävande av lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen

Härigenom föreskrivs att lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen ska upphöra att gälla vid utgången av mars 2022.

Förslag till lag om upphävande av lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19

Härigenom föreskrivs att lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 ska upphöra att gälla vid utgången av mars 2022.

Förslag till lag om ändring i lagen (2022:31) om ändring
i lagen (2021:862) om ändring i lagen (2021:6) om
ändring i ordningslagen (1993:1617)

Härigenom föreskrivs att ikraftträdandebestämmelsen till lagen (2021:6) om ändring i ordningslagen (1993:1617) i stället för lydelsen enligt lagen (2022:31) om ändring i lagen (2021:862) om ändring i den lagen ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2022:31

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den *1 juni*
2022.

Denna lag träder i kraft den
1 april 2022.

Förteckning över remissinstanserna avseende promemorian Upphävande av covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen

Prop. 2021/22:137
Bilaga 3

Efter remiss har yttranden kommit in från Barnombudsmannen, Domstolsverket, Eslövs kommun, Fairlink, Fastighetsägarna Sverige, Folkets Hus och Parker, Folkhälsomyndigheten, Företagarna, Förvaltningsrätten i Malmö, Helsingborgs kommun, Justitiekanslern, Kommerskollegium, Länsstyrelsen i Dalarnas län, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Västmanlands län, Malmö kommun, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Nybro kommun, Polismyndigheten, Region Västernorrland, Region Skåne, Region Kalmar Län, Riksdagens ombudsmän, Smittskyddsläkarföreningen, Socialstyrelsen, Svensk Handel, Svensk kollektivtrafik, Svensk Live, Svensk Scenkonst, Svenska kyrkan, Sveriges Kommuner och Regioner, Sveriges Riksidrottsförbund, Visita, Åklagarmyndigheten och Integritetsskyddsmyndigheten.

Därutöver har yttranden inkommit från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor och Sveriges Läkarförbund.

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att lämna några synpunkter: Riksdagens ombudsmän, Linköping kommun, Luleå kommun, Sveriges akademikers centralorganisation, Civil Rights Defenders, Gislaveds kommun, Göteborgs tingsrätt, Göteborg och co, Kiruna kommun, Landsorganisationen, SJ AB, Sponsrings- och eventSverige SES, Sollentuna kommun, Stockholm Live, Sundsvalls kommun, Svenska nöjesparksföreningen, Svenskt Näringsliv, Sveriges biografägarförbund, Tjänstemännens centralorganisation, Ungdomsstyrelsen, Visit Dalarna.

Sammanfattning av promemorian Ändring av klassificering av covid-19 i smittskyddslagen (S2022/00792)

I promemorian föreslås att sjukdomen covid-19 inte längre ska anges som en allmänfarlig sjukdom i bilaga 1 eller en samhällsfarlig sjukdom i bilaga 2 till smittskyddslagen (2004:168). I promemorian föreslås även att covid-19 ska anges som en anmälningspliktig sjukdom i bilaga 1 till smittskyddsförordningen (2004:255). Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2022.

Förslagen har tagits fram med anledning av en hemställan till regeringen från Folkhälsomyndigheten den 3 februari 2022 (S2022/00792).

Förslag till lag om ändring i smittskyddslagen (2004:168)

Härigenom föreskrivs att bilaga 1 och 2 till smittskyddslagen (2004:168) ska ha följande lydelse.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2022.

Bilaga 1¹

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

- Allmänfarliga sjukdomar
- campylobacterinfektion
 - covid-19
 - difteri
 - fågelinfluensa (H5N1)
 - infektion med enterohemorragisk E.coli (EHEC)
 - giardiainfektion
 - gonorré
 - hepatit A-E
 - hivinfektion
 - infektion med HTLV I eller II
 - klamydiainfektion
 - kolera
 - infektion med meticillinresistenta gula stafylokocker (MRSA)
 - mjältbrand
 - paratyfoidfeber
 - pest
 - infektion med pneumokocker med nedsatt känslighet för penicillin G
 - polio
 - rabies
 - salmonellainfektion
 - shigellainfektion
 - smittkoppor
 - svår akut respiratorisk sjukdom (SARS)
 - syfilis
 - tuberkulos
 - tyfoidfeber
 - virala hemorragiska febrar exkl. denguefeber och sorkfeber (nefropathia epidemica)

Bilaga 2²

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

¹ Senaste lydelse 2020:430. Ändringen innebär att "covid-19" tas bort ur förteckningen.

² Senaste lydelse 2020:430. Ändringen innebär att "covid-19" tas bort ur förteckningen.

Samhällsfarliga sjukdomar

- covid-19
- infektion med ebolavirus (en viral hemorragisk feber)
- smittkoppor
- svår akut respiratorisk sjukdom (SARS)

Förslag till förordning om ändring i smittskyddsförordningen (2004:255)

Härigenom föreskrivs att bilaga 1 till smittskyddsförordningen (2004:255) ska ha följande lydelse.

Denna förordning träder i kraft den 1 april 2022.

Anmälningspliktiga sjukdomar utöver allmänfarliga sjukdomar

- infektion med atypiska mykobakterier
- botulism
- brucellos
- covid-19
- infektion med cryptosporidium
- denguefeber
- echinokockinfektion
- infektion med entamöba histolytica
- infektion med enterobacteriaceae som producerar ESBL (extended spectrum betalactamase)
- gula febern
- invasiv infektion β -hemolyserande grupp-A-streptokocker (GAS)
- invasiv infektion med haemophilus influenzae
- harpest (tularemi)
- influensa
- kikhosta
- legionellainfektion
- leptospirainfektion
- listeriainfektion
- malaria
- invasiv meningokockinfektion
- mers-virusinfektion
- mässling
- papegojsjuka
- invasiv pneumokockinfektion
- påssjuka
- röda hund
- sorkfeber (nephropathia epidemica)
- stelkramp
- trikinos
- Q-feber
- infektion med vancomycinresistenta enterokocker (VRE)
- vibrioinfektion exkl. kolera
- viral meningoencefalit
- yersiniainfektion

¹ Senaste lydelse 2015:587.

Deltagare på remissmöte den 11 februari 2022 avseende promemorian Ändring av klassificering av covid-19 i smittskyddslagen

Folkhälsomyndigheten,
Försäkringskassan,
Förvaltningsrätten i Stockholm,
Jordbruksverket,
Länsstyrelsen i Västra Götalands län,
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap,
Polismyndigheten,
Region Skåne,
Region Värmland,
Statens veterinärmedicinska anstalt,
Sveriges Kommuner och Regioner,
Transportstyrelsen,
Tullverket.

Skriftliga synpunkter över promemorian har getts in från Kustbevakningen, Livsmedelsverket, Myndigheten för vård och omsorgsanalys, Smittskyddsläkarföreningen och Socialstyrelsen.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 3 mars 2022

Närvarande: statsminister Andersson, ordförande, och statsråden Hallengren, Hultqvist, Damberg, Shekarabi, Linde, Ekström, Eneroth, Dahlgren, Ernkrans, Hallberg, Nordmark, Säterberg, Thorwaldsson, Axelsson Kihlblom, Farmanbar, Danielsson, Karkiainen

Föredragande: statsrådet Hallengren

Regeringen beslutar proposition Upphävande av covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen